

markku.summa@kolumbus.fi
Karjala-lehti

Rovasti Heli Inkisen isän suku on Kuolemajärveltä "Isä sai suun makiaks haastamisest"

- Sukumme jäsenillä oli vilkasta vuorovaikutusta lapsuudessani 1960-luvulta eteenpäin. Käytiin kylässä ja puhuttiin paljon menneistä ja varsinkin menetetyistä.

Turussa asuva rovasti, teologian tohtori **Heli Inkinen** muistelee, miten hänen isällään oli tapana sanoa "suu tul makiaks haastamisest" , kun sai puhua sydämensä kyllyydestä tärkeistä asioista läheistensä kanssa.

Isä oli syntynyt Kuolemajärvellä 1924. Puolison hän löysi Kymenlaaksosta Sippolasta. Siellä sijaitsi nuorenparin ensimmäinen koti. Turun seudulle siirryttiin 1958.

- Olen puolivuotiaasta lähtien asunut Varsinais-Suomessa. Lapsuudenkotini oli Kaarinassa. Identiteetiltäni olen turkulais-karjalainen, eli Turku ja Kuolemajärvi ovat yhtä tärkeitä.

- Keskeisiä karjalaisen perinnön siirtäjiä olivat isä, isän sisarukset ja serkut sekä muut isälle läheiset Inkilän kylän evakot.

Lemusta tuli uusi kotipaikka

Helin vanhemmat olivat Heikki Inkinen (1924-2011) ja Heljä o.s. Salomaa (1927-2016) ja sisarukset Olavi ja Tarmo.

- Äidin vanhemmat olivat Arvo ja Tyyne Salomaa (o.s. Perätalo) Sippolasta, joka nykyisin on osa Kouvolaa. Isän vanhemmat, Konsta ja Hilja Inkinen (o.s. Tähkäpää), olivat pientilallisia Kuolemajärven Inkilästä.

- Lapset, Alli, Inkeri, Heikki, Eero, Leevi, Eero ja Leena, syntyivät kaikki ennen talvisotaa Kuolemajärvellä. Nuorimmainen Leena oli vasta runsaan vuoden ikäinen sodan syttyessä.

Inkisten ensimmäinen evakkotie johti Urjalan Harittuun, jonne tuli Hilja lapsineen. Konsta menehtyi sairauteen evakuoinnin aikana ja hänet haudattiin Viipuriin.

Kesällä 1944 Inkiset tulivat Lemulle ja asettuivat siellä Tammirinteelle. Pojat rakensivat sinne talon. Helin isän veljistä Eero jäi vaimonsa Irjan kanssa pitämään tilaa.

- Isä kouluttautui puusepäksi Lauritsalassa ja kävi myöhemmin vielä Alkio-opiston. Hän sai keväällä 1948 työpaikan Myllykoskelta, jossa toimi Maalaisliiton järjestöneuvojana.

- Siellä isä tapasi äidin. Hän toimi silloin Maalaisliiton paikallisen nuorten yhdistyksen puheenjohtajana.

Sukuseura linkkinä Karjalaan

Helin lapsuudenkodissa karjalaisuus oli läsnä monin tavoin. Kymenlaaksolainen äitikin oli vähintään yhtä puhelias ja ulospäinsuuntautunut kuin karjalainen isä.

- Vanhemmiltani sain perinnöksi asenteen, että pitää olla vieraanvarainen ja auttaa lähimmäisiä. Tätä periaatetta olen pyrkinyt toteuttamaan omassa elämässäni, hän kertoo.

Kuolemajärven pitäjäjuhlat tulivat Helille tutuksi jo lapsuudessa 1960-luvulla. Niitä oli tapana järjestää Turun konserttitalossa.

- Isän veljistä Leevi vaikutti Kuolemajärvi-Säätiön hallituksessa. Isä ja äiti olivat perustamassa 1992 Kuolemajärven Inkisten sukuseuraa ja alkuvaiheessa hallituksen kokouksia pidettiin kodissamme.

- Olen kuulunut sukuseuran johtokuntaan, kirjoittanut usein sukulehteen ja ollut muutaman kerran pitämässä jumalanpalveluksen sukukokouksen yhteydessä.

Ensimmäiset maininnat Inkisistä kirjallisissa lähteissä löytyvät 1500-luvun loppupuolelta Sukuseurassa on tällä hetkellä noin 170 jäsentä.

Heli on pohdiskellut sitä, mikä on karjalaisten kotiseutuyhdistysten tulevaisuus. Avainhaaste hänen mielestään on löytää keinot saada yhteys some-sukupolveen.

- Omat lapseni, poika ja tytär, tietävät Kuolemajärven merkityksen. He

ehtivät imeä karjalaisuuden mummilta ja papalta.

"Oli tärkeää päästä juurilleen"

Ensimmäisen kerran juurillaan Heli pääsi käymään toukokuussa 1992. Matkalla, jonka isä järjesti, oli kymmenkunta suvun jäsentä.

- Lähdimme Turusta hyvin harmaan sään vallitessa. Kun pääsimme Kuolemajärvelle, aurinko paistoi, valkovuokot kukkivat, koivut olivat hiirenkorvalla ja käki kukkui.

- Vuonna 1921 syntynyt Alli-täti, joka parhaiten tunsinkin Inkilää, toimi oppaana näyttäen meille paikkoja. Se oli minulle tärkeä matka. Sain nähdä sen, mistä oli paljon puhuttu.

Kuolemajärvellä oli Helin ja myös muiden mukaan mukava käydä, mutta vähintään yhtä mukava oli tulla takaisin kotiin Turun seudulle.

Heli on tehnyt Karjalaan kaksi matkaa Kuolemajärvi-Säätiön merkeissä, viimeksi kesäkuussa 2004, kun tuli kuluneeksi 60 vuotta toisesta evakkoon lähdöstä.

- Pidinkin Kuolemajärven kirkon raunioilla ehtoollisjumalanpalveluksen. Sillä matkalla väkeä oli monta bussilastillista, hän kertoo.

Arkkhiippakunnan tuomiokapitulin henkilökunnan kanssa hän on käynyt Viipurissa, Pietarissa ja Konevitsan luostarissa.

Ensimmäinen nainen ehdolla arkkipiispaksi

Rovasti, teologian tohtori Heli Inkinen on antanut suostumuksensa ehdokkaaksi arkkipiispan vaalissa. Tulevaan valitsijayhdistykseen on jo sitoutunut runsaasti äänioikeutettuja valitsijoita.

Tukiryhmän mukaan Inkisellä on erinomaiset valmiudet hoitaa arkkipiispan virkaa. Hänellä on laaja kokemus kirkollisen työn eri alueilta.

Hän on työskennellyt seurakunnissa, hiippakunnassa ja kirkon keskushallinnossa. Inkinen on ansioitunut kirkolliskokouksen ja Suomen ekumeenisen neuvoston edustajajäsenenä, toiminut useiden kirkollisten järjestöjen luottamustehtävissä ja puhuu useita kieliä.

- Virallinen ehdokasasettelu on tehtävä 27.11. mennessä. Minun lisäksi esillä ovat olleet teologian tohtori Ilkka Kantola ja Espoon piispa Tapio Luoma. Ensimmäinen äänestys uudesta arkkipiispasta on 8.2.2018.

- Minua kysyttiin ehdokkaaksi ja koska kannatusta löytyi, suostuin harkinnan jälkeen. Koulutukseni ja kokemukseni on kohdillaan tähän tehtävään. Toivon, että sukupuoli ei nouse suurimmaksi kysymykseksi pätevyyden kustannuksella.

Inkinen korostaa osallistavaa ja valmentavaa johtamista. Hän haluaa, että kaikki tulevat kuulluiksi. On löydettävä keinot saada hiljaisempienkin mielipiteet esiin.

- Kirkon yhtenäisyyden vaaliminen on keskeisiä haasteita. Tärkeää on myös se, mitä voimme oppia muilta kirkoilta ja antaa muille, hän sanoo.

Kielet ja teologia kiinnostivat

Ylioppilaaksi Inkinen pääsi 1976 Turusta Puolalan yhteiskoulusta. Kielistä kiinnostuneena hän aloitti saksan opinnot Turun yliopistossa ja samanaikaisesti teologian opinnot Åbo Akademiassa.

- Suoritin approbaturin saksasta ja sen jälkeen keskityin teologian opintoihin. Valmistuin teologian maisteriksi 1982.

Työuransa Inkinen aloitti hoitamalla uskonnonopettajan ja seurakuntalehtorin viransijaisuuksia Turun seudulla.

Sitten marraskuussa 1986 kirkolliskokous päätti avata papin viran myös naisille. Ensimmäiset 94 naisteologia vihittiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon papeiksi maaliskuussa 1988.

- Minut vihittiin papiksi 1989. Toimin ensin seurakuntapastorina ja vuodet 1994-2015 arkkihiippakunnan tuomiokapitulissa kasvatuksen hiippakuntasihteerinä.

- Olen perehtynyt jo lähes parinkymmenen vuoden ajan muun muassa työnohjaukseen ja työyhteisöjen kehittämiseen.

Joulukuussa 2013 Inkinen väitteli teologian tohtoriksi kirkkohistoriasta Åbo

Akademissa. Hän tutki naisen tietä papputeen El Salvadorin luterilaisessa kirkossa.

- Olen ollut 16.3.2015 alkaen post doc -tutkija, työnohjaaja sekä kouluttaja. 1.8.2017 alkaen olen työskennellyt vs. yliopisto-opettajana Åbo Akademin ekonomian laitoksen yksikössä Organisaatio ja johtaminen, hän kertoo.